

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2022-2023

Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Σπουδών

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα συνοπτικά περιγράμματα των μαθημάτων που διδάσκονται στο Πρόγραμμα Σπουδών, είτε αυτά προσφέρονται από το τμήμα που είναι υπεύθυνο για το ΠΣ ή από άλλα τμήματα. Το περίγραμμα κάθε μαθήματος καθορίζει τη μορφή, το σκοπό, τα μαθησιακά αποτελέσματα και το περιεχόμενο του μαθήματος και προδιαγράφει τον τρόπο υλοποίησης της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας και τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών. Το περίγραμμα του μαθήματος αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία ο διδάσκων του μαθήματος αναπτύσσει τον τρόπο διδασκαλίας του έτσι ώστε ανεξαρτήτως του διδάσκοντος ή των διδασκόντων να πληρούνται οι βασικές προδιαγραφές και να επιτυγχάνεται η επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Άρθρο 32 παρ. 1β του Ν.4009/11 και Υ.Α. Φ5/89656/Β3/2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» ΦΕΚ Β' 1466/2007

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αθηναϊκή δημοκρατία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1360		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο αυτού του μαθήματος είναι το πολιτικό σύστημα της αρχαίας Αθήνας. Το μάθημα θα εξετάσει την Αθηναϊκή δημοκρατία ως ένα σύνθετο σύνολο πολιτικών θεσμών, πρακτικών και ιδεολογιών και θα δώσει έμφαση τόσο στη συνοχή αυτού του συστήματος, όσο και στις σημαντικές αντιφάσεις που παρουσίαζε. Εξίσου σημαντική θα είναι η εξέταση της σχέσης του Αθηναϊκού πολιτικού συστήματος με το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό πλαίσιο της εποχής. Τέλος, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στο ρόλο των απλών πολιτών στην ιστορική εξέλιξη της Αθηναϊκής δημοκρατίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																				
Διαλέξεις	39 ώρες																				
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																				
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																				
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: πέντε δοκιμακού τύπου ερωτήσεις εκ των οποίων να απαντηθούν οι δύο, πέντε αποσπάματα αρχαίων πηγών εκ των οποίων να σχολιαστεί το ένα.																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σακελλαρίου, Μ. Β. (2000) <i>Η Αθηναϊκή δημοκρατία</i>. Ηράκλειο. Carey, C. (2010) <i>Η δημοκρατία στην κλασική Αθήνα</i>. Αθήνα. Finley, M. I. (1989) <i>Αρχαία και σύγχρονη δημοκρατία</i>. Αθήνα. Finley, M. I. (1996) <i>Η πολιτική στον αρχαίο κόσμο</i>, Ηράκλειο. Hansen, M. H. (1991) <i>The Athenian Democracy in the Age of Demosthenes: Structure, Principles, and Ideology</i>. Oxford. Jones, A. H. M. (1957) <i>Athenian democracy</i>, Oxford. Meier, C. (1990) <i>The Greek discovery of politics</i>, Cambridge, Mass. Robinson, E. W. (2003) <i>Ancient Greek Democracy. Readings and Sources</i>. Oxford. Saxonhouse, A. W. (1996) <i>Athenian Democracy. Modern mythmakers and ancient theorists</i>, Notre Dame and London. Sinclair, R. K. (1988) <i>Δημοκρατία και συμμετοχή στην αρχαία Αθήνα</i>. Αθήνα. Stockton, D. (1990) <i>The classical Athenian democracy</i>, Oxford. Thorley, J. (1996) <i>Athenian Democracy</i>. London and New York.
--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 354	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Όψεις της κοινωνίας στον αρχαίο Ελληνικό κόσμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της αρχαϊκής, κλασικής, ελληνιστικής και της ρωμαϊκής περιόδου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για τις διάφορες πτυχές της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να

χειρίζονται σωστά τη γλώσσα εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με ποικίλα κοινωνικά φαινόμενα και πρακτικές του αρχαίου ελληνικού κόσμου με έμφαση στην κλασική και ελληνιστική περίοδο, όπως για παράδειγμα οι σχέσεις των δύο φύλων, οι κοινωνικές δομές, η εγγραμματοσύνη, η σεξουαλικότητα, οι αγώνες και ο αθλητισμός, οι λατρείες και οι θρησκευτικές πρακτικές. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε θέματα που απασχολούν έντονα την επιστημονική συζήτηση των τελευταίων δεκαετιών, όπως για παράδειγμα η θέση της γυναίκας και των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων (π.χ. δούλων), καθώς και η θεματική των συναισθημάτων στην αρχαιότητα. Μ' αυτόν τον τρόπο, οι φοιτητές θα μπορέσουν να εξοικειωθούν με πτυχές της αρχαίας ιστορίας πέρα από γεγονότα πολιτικής, πολιτειακής και στρατιωτικής φύσεως, τα οποία είναι συνήθως αντικείμενο μελέτης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.		Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
		Σεμινάρια	39 ώρες
		Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
		Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
		Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
		Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες

εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Andrews, A., *Αρχαία Ελληνική Κοινωνία* (μετάφραση Α. Παναγόπουλος), Αθήνα 1983.

Chaniotis, A., *Unveiling Emotions*, Stuttgart 2012-2021, 3 τόμοι.

Flaceliere, R., *Ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων*, Αθήνα 2007.

Hodkinson, S., *Ιδιοκτησία και πλούτος στη Σπάρτη της κλασικής εποχής* (μετάφραση Ι. Κράλλη), Αθήνα 2004.

Humbert, M., *Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της αρχαιότητας*. Αθήνα 2012.

Lévy, E., *Σπάρτη: Κοινωνική και πολιτική ιστορία έως τη ρωμαϊκή κατάκτηση* (μετάφραση Α. Στεφανής), Αθήνα 2003.

Μεϊδάνη, Κ., *Αρχαϊκή Ελλάδα και πόλεμος*, Αθήνα 2010.

Mossé, Cl., *Οι τύραννοι στην αρχαία Ελλάδα* (μετάφραση Α. Καλογεροπούλου), Αθήνα 1989.

Mossé, Cl., *Πολιτική και κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα* (μετάφραση Κ. Μπούρας), Αθήνα 2003.

Μπιργάλιας, Ν., *Η αρχαϊκή Σπάρτη, Πολιτική και κοινωνία*, στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 2, Αθήνα 2006, σελ. 448-549.

Sanders, E., Johncock, M. (επιμ.), *Emotion and Persuasion in Classical Antiquity*, Stuttgart 2016.

Spatharas, D., *Emotions, Persuasion, and Public Discourse in Classical Athens*, Boston 2019.

Vlassopoulos, K., "Slavery and Citizenship in Classical Athens: Beyond a Legalistic Approach", στο Geary, D. - Vlassopoulos, K. (επιμ.), *Slavery, Citizenship and the State in Classical Antiquity and the Modern Americas. European Review of History* 16, 2009, 347-363.

Vlassopoulos, K., *Politics: Antiquity and its Legacy*, New York 2010.

Vlassopoulos, K., "Sparta and Rome in Early Modern Political Thought: A Comparative

Approach”, στο Hodkinson, S. - MacGregor Morris, I. (επιμ.), *Sparta in Modern Thought: Politics, History and Culture*, Classical Press of Wales, Swansea 2012, 43-69.

Vlassopoulos, K., *Historicising Ancient Slavery*, Edinburgh 2021.

Χανιώτης, Α.. *Η εποχή των κατακτήσεων: Ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο στον Αδριανό, 336 π.Χ. – 138 μ.Χ.*, Ηράκλειο 2021.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 358	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι Ελληνιστικοί και/ή Ρωμαίοι ηγεμόνες και οι Ελληνικές πόλεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για τις διάφορες πτυχές της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η παρακολούθηση της αναπροσαρμογής των αρχαίων ελληνικών πόλεων στο νέο περιβάλλον που διαμόρφωσαν οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες με βάση τις ιστορικές πηγές (ιδίως γραμματειακές, επιγραφικές και νομισματικές). Η επισκόπηση της ιστορικής εξέλιξης των ελληνικών πόλεων θα αφορά ειδικότερα την περίοδο από την ηγεμονία του Αυγούστου (31 π.Χ.) έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (305 μ.Χ.).

Η ενδελεχής μελέτη των διαύλων που αναπτύχθηκαν για να διευκολυνθεί η διάδραση των αρχαίων πόλεων με τους Ρωμαίους ηγεμόνες θα διευκολύνει την κατανόηση του τρόπου που συντελέστηκε η μετάβαση από την ελληνιστική στη ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο και οι καινοτομίες που επέφερε η αυτοκρατορική εξουσία σε κάθε επίπεδο της δημόσιας ζωής στην Ελληνική Ανατολή. Γι' αυτόν τον λόγο θα εξεταστούν φαινόμενα, πρόσωπα και πρακτικές που λειτούργησαν ως «συνδετικοί κρίκοι» μεταξύ της κεντρικής εξουσίας και των ελληνικών πόλεων. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι εσωτερικές μεταβολές που σημειώθηκαν σε έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς της αρχαιότητας κατά την περίοδο αυτή, την πόλη – κράτος, σε επίπεδο οικονομικό, διοικητικό, κοινωνικό και πολιτιστικό. Κατά συνέπεια όλων αυτών, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διδασκαλία της ορθής προσέγγισης και αξιοποίησης των αρχαίων πηγών στην αρχαία ελληνική και στη λατινική.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Σεμινάρια Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου Παρουσίαση κύριας εργασίας Συγγραφή κύριας εργασίας Σύνολο Μαθήματος 	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 90 ώρες 40 ώρες 1 ώρα 80 ώρες 250 ώρες 	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Bowersock, G. W., *Augustus and the Greek World*, Oxford 1965.

Camia, F., *Theoi Sebastoi. Il culto degli imperatori romani in Grecia (provincia Achaia) nel secondo secolo d.C.*, Atene 2011.

Chaniotis, A., *Unveiling Emotions*, Stuttgart 2012-2021, 3 τόμοι.

Chankowski, A. (επιμ.), *More than Men, Less than Gods: Studies on Royal Cult and Imperial Worship*, Proceedings of the international colloquium organized by the Belgian School at Athens (November 1-2, 2007), *Studia Hellenistica* 51, Leuven 2011.

Frija, G., *Les prêtres des empereurs: Le culte impérial civique dans la province romaine d'Asie*, Rennes 2012.

Garnsey, P., Saller, R., *Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Οικονομία, κοινωνία και πολιτισμός*

(μετάφραση Β. Ι. Αναστασιάδης), Ηράκλειο 2012 (1^η έκδοση: 1995).
 Hauken, T., *Petition and Response: An Epigraphic Study of Petitions to Roman Emperors, 181-249*, Bergen 1998.

Heller, A. - Van Nijf, O. (επιμ.), *The Politics of Honour in the Greek Cities of the Roman Empire*, Leiden 2017.

Kantiréa, M., *Les dieux et les dieux Augustes. Le culte impérial en Grèce sous les Julio-claudiens et les Flaviens. Études épigraphiques et archéologiques*, Athènes 2007.

Malkin, I. – Constantakopoulou, C. – Panagopoulou, K. (επιμ.), *Greek and Roman Networks in the Mediterranean*, London 2009.

Millar, F., *The Emperor in the Roman World*, London 1977.

Μπουραζέλης, Κ., *Οι τρόφιμοι της λύκαινας: Συνοπτική ιστορία των Ρωμαίων και της πολιτείας τους από την ίδρυση της Ρώμης έως και την εποχή του Διοκλητιανού (753 π.Χ. – 305 μ.Χ.)*, Αθήνα 2021 (1^η έκδοση: 2017).

Νίγδελς, Π., *Πολίτευμα και κοινωνία των πόλεων των Κυκλάδων κατά την ελληνιστική και αυτοκρατορική εποχή*, Θεσσαλονίκη 1990.

Παπαγγελής, Θ., *Η Ρώμη και ο κόσμος της*, Θεσσαλονίκη 2005.

Rizakis, A. – Camia, F., *Pathways to Power. Civic elites in the Eastern Part of the Roman Empire*, Athens 2008.

Rizakis, A. – Camia, F. – Zoumbaki, S., *Social Dynamics under Roman Rule: Mobility and Status Change in the Provinces of Achaia and Macedonia*, Athens 2014.

Rostovtzeff, M., *Ρωμαϊκή ιστορία* (μετάφραση Β. Καλφόγλου), Αθήνα 2010.

Sartre, M., *Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Οι ανατολικές επαρχίες από τον Αύγουστο μέχρι τους Σεβήρους* (μετάφραση Κ. Μειδάνη), Αθήνα 2012.

Spawforth, A., *Greece and the Augustan Cultural Revolution*, Cambridge 2012.

Taylor, C. - Vlassopoulos, K. (επιμ.), *Communities and Networks in the Ancient Greek World*, Oxford 2015.

Veyne, P., *Le pain et le cirque*, Paris 1976.

Χανιώτης, Α., *Η εποχή των κατακτήσεων: Ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο στον Αδριανό, 336 π.Χ. – 138 μ.Χ.*, Ηράκλειο 2021.

Zanker, P., *Ο Αύγουστος και η δύναμη των εικόνων* (μετάφραση Γ. Πάγκαλος – Μ. Πεχλίβανος), Αθήνα 2009.

Zuiderhoek, A., *The Politics of Munificence in the Roman Empire*, Cambridge 2009.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ502	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ύστερη Αρχαιότητα: η μεταμόρφωση ενός κόσμου 3 ^{ος} -7 ^{ος} αι.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4139	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωση με τις βασικές ιστορικές εξελίξεις που έλαβαν χώρα κατά το τέλος της Αρχαιότητας και σηματοδότησαν τη μετάβαση στον μεσαιωνικό κόσμο
- η εξοικείωση με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η συζήτηση γύρω από ευρύτερα ιστοριογραφικά ζητήματα, όπως η έννοια της κρίσης και της παρακμής, ο ρόλος της θρησκείας στην ιστορία, οι μεταβολές στην θεώρηση του ανθρώπου και του κόσμου
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματικές ενότητες των παραδόσεων:

- Εισαγωγή στην Ύστερη Αρχαιότητα. Ο χώρος, ο χρόνος.
- Από την αναρχία στην απολυταρχία. Η κρίση του τρίτου αιώνα και η μεταμόρφωση του ρωμαϊκού κράτους.
- Ρωμαίοι και βάρβαροι. Η κατάρρευση του Imperium
- Φιλοσοφία και θρησκεία στην Ύστερη Αρχαιότητα
- Η επιβολή του χριστιανισμού
- Κοινωνία και οικονομία ως τον έκτο αιώνα.
- Ασκητές και άγιοι. Οι νέοι ήρωες.
- Ο αιώνας του Ιουστινιανού.
- Η κατάρρευση των πόλεων. Από την αρχαιότητα στο Μεσαίωνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή εξέταση: Ένα σκέλος με σύντομες ερωτήσεις ταυτίσεων, μία ερώτηση σε χάρτη, και ένα σκέλος με μια δοκιμαστικού χαρακτήρα ερώτηση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Τέσσερις υποχρεωτικές γραπτές ασκήσεις αντιστοιχούν στο 20% του τελικού βαθμού.	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Morrisson, C. (γεν. επιμ.), *Ο βυζαντινός κόσμος. Τόμος 1: η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (330-641)*, μεταφρ. Α. Καραστάθη, Αθήνα, 2007
- Cameron, Av., *Η Ύστερη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (284 μ.Χ.-430 μ.Χ.)*, μεταφρ. Ιω. Κράλλη, Αθήνα, 2000
- Brown, P., *Ο κόσμος της Ύστερης Αρχαιότητας (150-750 μ.Χ.)*, μεταφρ. Ελ. Σταμπόγλη, Αθήνα, 1998
- Brown, P., *Η δημιουργία της Ύστερης Αρχαιότητας*, μεταφρ. Θ. Νικολαΐδης, Αθήνα, 2001
- Brown, P., *Η κοινωνία και το Άγιο στην Ύστερη Αρχαιότητα*, μεταφρ. Α. Παπαθανασοπούλου, Αθήνα, 2000
- Mango, C. (γεν. επιμ.), *Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης: Ιστορία του Βυζαντίου*, μεταφρ. Ο.Καραγιώργου, Αθήνα, 2006
- Αθανασιάδη, Π., *Ιουλιανός. Μια βιογραφία*, Αθήνα, 2001
- Evans, J.A.S., *Η εποχή του Ιουστινιανού*, μεταφρ. Β. Κουρής, Αθήνα, 1999
- Chuvin, P., *Οι τελευταίοι εθνικοί. Ένα χρονικό της ήττας του Παγανισμού*, μεταφρ. Ολ. Χειμωνίδου, Θεσσαλονίκη, 2003
- Α. Λαΐου (γεν. επιμ.), *Οικονομική Ιστορία του Βυζαντίου*, Αθήνα 2006
- James, E., *Οι βάρβαροι της Ευρώπης*, Ηράκλειο 2022

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 363	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζάντιο: ποίηση και ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Το μάθημα ΕΜ002 ή ένα άλλο σεμινάριο ιστορίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4140		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη χρήση των ποιητικών κειμένων ως ιστορικών πηγών
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση της σεμιναριακής εργασίας, οι φοιτήτριες και φοιτητές εξασκούνται στο να:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο επικεντρώνει σε βυζαντινά ποιητικά έργα, διαφορετικών τυπολογικών ειδών και επιπέδων ύφους, τα οποία σχετίζονται με ιστορικά γεγονότα ή ιστορικές προσωπικότητες. Με αφετηρία τα έργα αυτά, διερευνούμε το ιστορικό τους πλαίσιο, και τα αξιολογούμε ως πηγές ιστορικής πληροφόρησης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Σεμινάρια Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου Παρουσίαση κύριας εργασίας Συγγραφή κύριας εργασίας Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 90 ώρες 40 ώρες 1 ώρα 80 ώρες 250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Εισαγωγικά στοιχεία για την ποίηση στο Βυζάντιο, και πληροφορίες για επιμέρους ποιητές:

H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, τ. Β', Αθήνα 1992, κεφάλαιο έβδομο
 W. Horandner, A. Rhoby, N. Zagklas, *A Companion to Byzantine Poetry*, Λάιντεν-Βοστώνη 2019

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 403	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ 12 ^{ου} – 15 ^{ου} ΑΙΩΝΑ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4197		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συγγραφείς: Μιχαήλ Ατταλιάτης, Νικηφόρος Βρυνέιος, Άννα Κομνηνή, Ιωάννης Ζωναράς, Κωνσταντίνος Μανασσής, Νικήτας Χωνιάτης, Σκουταριώτης, Γεώργιος Ακροπολίτης, Γεώργιος Παχυμέρης, Νικηφόρος Γρηγοράς, Ιωάννης Καντακουζηνός, Βουλγαρικό Χρονικό, Κανανός, Δούκας, Λαόνικος Χαλκοκονδύλης, Μιχαήλ Κριτόβουλος, Γεννάδιος.

Θέματα: - η ιστοριογραφία ως λογοτεχνικό είδος, - λόγια ιστορία και χρονογραφία, - Οι επιρροές: κλασικά πρότυπα και χριστιανική κοσμοθεωρία, - η επιδίωξη της αμεροληψίας και τα όρια της, - η ιστορική αιτιότητα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	
	Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	

Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασιλικοπούλου-Ιωαννίδου, Α., *Βυζαντινή Ιστοριογραφία (324-1204). Σύντομη επισκόπηση*, Αθήνα 1980.
- Breisach, E., *Historiography. Ancient, Medieval and Modern*, Σικάγο 1994.
- Καρπόζηλος, Α., *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι*, 4 τ., Αθήνα 1997 κ.εξ.
- Mango, C., *Βυζάντιο. Η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης*, μετ. Γ. Τσουγκαράκης, Αθήνα: ΜΙΕΤ 1990 (Λονδίνο 1980).
- Σαββίδης, Α.Γ.Κ., *Βυζαντινό ιστοριογραφικό πεντάπτυχο: Προκόπιος, Μιχαήλ Ψελλός, Άννα Κομνηνή, Κίνναμος, Γεώργιος Φραντζής*, Αθήνα 2012.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX116	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΟΛΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία της νεώτερης Ελλάδος, 1830-1912		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4007

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να παρουσιάσει σε αδρές γραμμές την πολιτική και κοινωνική ιστορία της ελληνικής κοινωνίας και του ελληνικού κράτους κατά τον 19ο αιώνα. Θα εξεταστεί επίσης περιληπτικότερα η οικονομική και πολιτισμική ιστορία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΓΡΙΑΝΤΩΝΗ, Χρ. “Η ελληνική οικονομία στον πρώτο βιομηχανικό αιώνα”, στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) *Ιστορία του νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα, 2003, τόμ.4, σελ.61-74.

ΑΓΡΙΑΝΤΩΝΗ, Χρ. “Η ελληνική οικονομία. Η συγκρότηση του ελληνικού καπιταλισμού, 1871-1909”, στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) *Ιστορία του νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα, 2003, τόμ.5, σελ.55-70.

ΓΑΡΔΙΚΑ, Κ. “Η Ελλάδα και το Ανατολικό Ζήτημα (1821-1923)” στο Α.ΛΙΑΚΟΣ & Ε.ΓΑΖΗ (επιμ.) *Η συγκρότηση του Ελληνικού Κράτους*, Αθήνα 2008, σελ.119-145.

ΓΑΡΔΙΚΑ, Κ. “Η ελληνική κοινωνία την εποχή του Χαρίλαου Τρικούπη” στο Γ. ΤΣΑΟΥΣΗΣ (επ.), *Οψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19ου αιώνα*. Αθήνα, 1984, σελ.177-191.

ΓΙΑΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. “Εξωτερική Πολιτική στις αρχές του 20ου αιώνα” στο ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ, Χ. (επιμ.) *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα Οψεις Πολιτικής και Οικονομικής Ιστορίας*, Αθήνα 2009, σελ.108-121.

ΓΟΥΝΑΡΗΣ, Β. “Η εποχή του Γεωργίου Α΄. Πολιτική ανανέωση και αλυτρωτισμός”, στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) *Ιστορία του νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα, 2003, τόμ.5, σελ.261-284.

ΔΕΡΤΙΑΝΗΣ, Γ. *Ιστορία του Ελληνικού Κράτους 1830-1920*, 2 τ., Αθήνα 2005.

Δερετζής Γιώργος “**Εθνικισμός, κράτος και Ανατολικό Ζήτημα, 1833-1881**” στο *Ιστορία της νεότερης και Σύγχρονης Ελλάδας*, Νέα, αναθεωρημένη και επαυξημένη έκδοση, ΠΕΚ, Ηράκλειο 2018, σελ.226-283.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους. τ.ΙΓ΄, σελ. **6-33** (συντάκτες Γ.Πετρόπουλος και Αικ.Κουμαριανού), **106-113** (συντάκτης Ν.Διαμαντούρος), **343-359** (συντάκτης Ε.Κωφός).

ΚΑΛΛΙΒΡΕΤΑΚΗΣ, Λ. “Κρήτη 1871-1913. Το τέλος της Οθωμανικής κυριαρχίας” στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) *Ιστορία του νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα, 2003, τόμ.5, σελ.327-342.

ΚΑΡΑΠΙΔΑΚΗΣ, Ν. “Ιόνια Νησιά 1815-1864”, στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) *Ιστορία του νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα, 2003, τόμ.4, σελ.265-284.

ΚΕΧΡΙΩΤΗΣ, Β. “Ρέκβιεμ για την Οθωμανική Αυτοκρατορία” στο Α.ΛΙΑΚΟΣ & Ε.ΓΑΖΗ (επιμ.) *Η συγκρότηση του Ελληνικού Κράτους*, Αθήνα 2008, σελ.17-51.

ΚΩΣΤΗΣ, Κ.Π., “Η συγκρότηση του Ελληνικού κράτους, 1830-1912”, στο Θάλεια Δραγώνα και Faruk Birtok (επιμ.) *Ελλάδα και Τουρκία : πολίτης και έθνος – κράτος*, Αθήνα 2006, σελ.51-81.

ΚΩΣΤΗΣ, Κ.Π., Τα "Κακομαθημένα παιδιά" της Ιστορίας: η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους, 18ος-21ος αιώνας, Αθήνα: Πόλις, 2013, Κεφάλαια 3-7, σελ.179-592.

ΛΟΥΒΗ, Λ. "Το Ελληνικό Κράτος, 1833-1871", στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) Ιστορία του νέου ελληνισμού 1770-2000, Αθήνα, 2003, τόμ.4, σελ.9-50.

ΜΑΡΩΝΙΤΗ, Ν. "Η εποχή του Γεωργίου Α'. Πολιτική ανανέωση και αλυτρωτισμός", στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) Ιστορία του νέου ελληνισμού 1770-2000, Αθήνα, 2003, τόμ.5, σελ.9-36.

ΜΑΡΩΝΙΤΗ, Ν. Το κίνημα στο Γουδί. Εκατό χρόνια μετά, Αθήνα 2010, σελ.35-90.

ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. 1915 Ο Εθνικός Διχασμός, ΑΘΗΝΑ 2015, ΣΕΛ.21-35.

ΣΒΟΡΩΝΟΣ, Ν. Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, (1^η γαλ. έκδοση 1957), Αθήνα 1976, σελ.9-29 & 75-111.

ΣΚΟΠΕΤΕΑ, Ε. "Οι Έλληνες και οι εχθροί τους", στο ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ, Χ. (επιμ.) Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα Όψεις Πολιτικής και Οικονομικής Ιστορίας, Αθήνα 2009, σελ.140-163.

ΣΤΑΥΡΙΔΗ-ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ, Ρ. "Ιδεολογικές διαδρομές. Πολιτική γλώσσα και κοινωνία, 1871-1909" στο Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, (επιμ.) Ιστορία του νέου ελληνισμού 1770-2000, Αθήνα, 2003, τόμ.5, σελ.171-186.

ΣΩΤΗΡΕΛΗΣ, Γ. Χ. Σύνταγμα και Εκλογές στην Ελλάδα, 1864-1909,, Αθήνα 1991, σελ.429-439 (το παράθεμα αναγράφεται στο μάθημα 3 της 27 Φεβρουαρίου).

ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ, Χ. "Εισαγωγή" στο ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ, Χ. (επιμ.) Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα Όψεις Πολιτικής και Οικονομικής Ιστορίας, Αθήνα 2009, σελ.11-45.

ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ, Χ. "Η Μπέλ Επόκ του Κεφαλαίου" στο Χατζηϊωσήφ, Χ. (επιμ.) Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα. Όψεις Πολιτικής και Οικονομικής Ιστορίας, Αθήνα 2009, σελ.223-257.

HERING, G. Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, (1^η γερμ. έκδοση 1992), 2 τόμοι, Αθήνα 2004: τ.1 ολόκληρος και τ.2, σελ.681-777.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX179	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Όλα
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η γέννηση του Σύγχρονου Κόσμου 1760-1940: μια παγκόσμια ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4008		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	
Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει την διαμόρφωση του σύγχρονου κόσμου, από την βιομηχανική επανάσταση και την έναρξη της αποικιακής εξάπλωσης των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων στην Νότια και Ανατολική Ασία μέχρι τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ως μια παγκόσμια (global) διαδικασία που με διευρυνόμενο και επιταχυνόμενο τρόπο εμπλέκει το σύνολο των κοινωνιών και των κρατικών μορφωμάτων της υφηλίου.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου <table><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες											Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
	Διαλέξεις	39 ώρες																			
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																			
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																			
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																			
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γκέκας Σάκης (2008) “Από την Ιστορία του Κόσμου στην Παγκόσμια Ιστορία ή από τον Ηρόδοτο στη μεγάλη απόκλιση”, *Μνήμων* τ..29, σελ.243-274.

Bayly, C. A. (2004) *Η γέννηση του νεωτερικού κόσμου, 1780-1914 : παγκόσμιες διασυνδέσεις και συγκρίσεις*, Αλεξάνδρεια: Αθήνα 2013.

Bayly, C. A. (2018) *Η αναδιαμόρφωση του νεωτερικού κόσμου 1900-2015. Παγκόσμιες διασυνδέσεις και συγκρίσεις*, Αλεξάνδρεια: Αθήνα 2022.

Beckert Sven (2014) *Η αυτοκρατορία του βαμβακιού. Μία Παγκόσμια Ιστορία*. Π.Ε.Κ., Ηράκλειο 2022.

Darwin John, (2008) *Μετά τον Ταμερλάνο. Η άνοδος και πτώση των παγκοσμίων Αυτοκρατοριών 1400-2000*, Πατάκης Αθήνα 2021.

McNeill, Σ.Η. (1963) *Η άνοδος της Δύσης. Μια ιστορία της πανανθρώπινης κοινότητας*, με νέο πρόλογο, Παρασκήνιο: Αθήνα.

Österhammel. J. and N. P. PETERSSON (2005) *Ιστορία της παγκοσμιοποίησης*, Αιώρα: Αθήνα 2013, σελ.8-123.

Magdoff, Harry (1978) *Αποικιοκρατία : η ευρωπαϊκή επέκταση μετά το 1763*, Μελάι: Αθήνα 2008.

Momsen Wolfgang (1977) *Ιμπεριαλισμός. Οι πνευματικές, πολιτικές και Οικονομικές ρίζες του (συλλογή πηγών)*, Πολύτροπον: Αθήνα 2007.

Φλιτούρης, Λ. (2014) *Αποικιακές αυτοκρατορίες : η εξάπλωση της Ευρώπης στον κόσμο 16ος - 20ος αι.*, Αθήνα, σελ.121-283. |

Eric R. Wolf (1982) *Η Ευρώπη και οι λαοί χωρίς ιστορία*, Ελληνικά Γράμματα: Αθήνα 2008.

Αθηνά Συριάτου, επιμ. (2018) *Εξουσιάζοντας τα κόμματα : όψεις της ιστορίας και της ιστοριογραφίας της Βρετανικής αυτοκρατορίας*, Ασίνη: Αθήνα 2018.

Ερωτήματα σχετικά με την ιστορία της περιόδου 1789-1950 μπορεί να απαντηθούν χρησιμοποιώντας την τετραλογία του **Eric Hobsbawm**, *Εποχή των Επαναστάσεων 1789-1848*, *Εποχή του Κεφαλαίου 1848-1875*, *Εποχή των Αυτοκρατοριών 1875-1914* και *Αιώνας των Άκρων 1914-1991*, τα οποία βρίσκονται όλα στα **μη δανειζόμενα** με κωδικούς (R) D299 H616 2015, (R) D359 .7 H6316 2000, και (R) D421 H6316

1995.

Ξενογλώσση βιβλιογραφία εμβάθυνσης και γενικής αναφοράς

Gekas Sakis (2013) "Global history in the age of crisis: metanarratives of material progress and the rise of Asia", *Historein* Vol 13, σελ.8-17.

Marcel van der Linden και Jan Lucassen (1999) *Prolegomena for a Global Labour History*. Amsterdam: IISH. 24 pp.

Marcel van der Linden, (2007) «Labour History: The Old, the New and the Global», *African Studies*, 66/2-3, σελ.169-180.

Larry Neal & Jeffrey G. Williamson επιμ. (2014) *Η Ιστορία του Καπιταλισμού του Κεμπριτζ. 1ος Τόμος. Η Άνοδος του Καπιταλισμού: Από τις αρχαίες απαρχές του έως το 1848, και 2ος Τόμος. Η Εξάπλωση του Καπιταλισμού: Από το 1848 μέχρι τις ημέρες μας*, Παπαζησης Αθήνα 2022.

The Cambridge World History. τους τόμους ν. 7, pt. 1. *Production, destruction, and connection, 1750-present : Structures, spaces, and boundary making*, και ν. 7, pt. 2. *Production, destruction, and connection, 1750-present: Shared transformations*, edited by **John R. Mcneill and Kenneth Pomeranz**, Cambridge University Press: Cambridge 2015. [βρίσκονται στα μη δανειζόμενα με κωδικό **D20 C195 2015 (R) v.7pt.1** και **D20 C195 2015 (R) v.7pt.2**]

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 354	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Από τις αρχειακές πηγές στον χώρο: ερευνώντας τα τοπία της οθωμανικής περιόδου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4064		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου

επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την κριτική αξιολόγηση υφιστάμενων μελετών περίπτωσης
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώς) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει ως στόχο να εξεταστούν οι τρόποι με τους οποίους οι αρχειακές πηγές της οθωμανικής περιόδου μπορούν να συνδράμουν στις διεπιστημονικές έρευνες πεδίου (Regional Surveys). Οι συμμετέχοντες/ουσες θα μελετήσουν τις έρευνες πεδίου, με έμφαση σε αυτές που χρησιμοποίησαν οθωμανικές πηγές. Στόχοι είναι η ανάπτυξη κριτικής σκέψης αναφορικά με την μεθοδολογία των ερευνών πεδίου και της χρησιμότητας των οθωμανικών πηγών σε αυτές (και το αντίστροφο). Επίσης, μέσω των εργασιών που θα έχουν τη μορφή “βιβλιοκρισίας έρευνας” (project review) θα επιτευχθεί η εξοικείωση με τις διεπιστημονικές προσεγγίσεις στην έρευνα του χώρου και την «χωρική στροφή» (Spatial Turn) στην μελέτη της ιστορίας. Επίσης, οι φοιτητές/τριες θα έχουν την δυνατότητα εθελοντικά να εξασκηθούν στα προγράμματα ανοιχτού λογισμικού QGIS και QFIELD.

Οι πρώτες τρεις συναντήσεις θα έχουν τη μορφή διαλέξεων σχετικά με τα θέματα της έρευνας, τη

φύση των πηγών και της μεθόδους καταγραφής των τοπίων – όπως και τα εξαγόμενα συμπεράσματα/αφηγήματα της κάθε έρευνας. Επίσης στην πρώτη συνάντηση θα μοιραστούν τα θέματα των εργασιών. Στην 4^η συνάντηση θα ξεκινήσουν οι παρουσιάσεις. Κάθε φοιτητής/τρια θα κληθεί να παρουσιάσει/σχολιάσει κριτικά από μια σχετική έρευνα και να αναλύσει τη δυναμική αλλά και τα προβλήματα της εκάστοτε προσέγγισης, σε συνάρτηση με τη χρήση των οθωμανικών πηγών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Μελέτη Βιβλιογραφίας</td><td>90 ώρες</td></tr> <tr> <td>Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου</td><td>40 ώρες</td></tr> <tr> <td>Παρουσίαση κύριας εργασίας</td><td>1 ώρα</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή κύριας εργασίας</td><td>80 ώρες</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>250 ώρες</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	39 ώρες	Μελέτη Βιβλιογραφίας	90 ώρες	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Σεμινάρια	39 ώρες														
Μελέτη Βιβλιογραφίας	90 ώρες														
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες														
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα														
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες														
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση,														

5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<u>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>
- Alcock, S., & Cherry, J. (2016). <i>Side-by-side survey: Comparative regional studies in the Mediterranean world</i>. Oxbow Books. - Cherry, J. F. (2003). Archaeology beyond the site: regional survey and its future. In Papadopoulos, J. and Leventhal, R. (eds.), <i>Theory and practice in Mediterranean archaeology: Old World and New World perspectives</i>, Los Angeles: Cotsen Institute of Archaeology, 137-159. - Cherry, J. F., Davis, J. L., & Mantzourani, E. (eds.), (1991). <i>Landscape archaeology as long-term history. Northern Keos in the Cycladic Islands</i>. Los Angeles: Institute of Archaeology,

University of California.

- Cherry, J. (1983). Frogs around the pond: perspectives on current archaeological survey projects in the Mediterranean region. In DR Keller, DL Rupp (eds), *Archaeological Survey in the Mediterranean Area*, BAR International Series.
- Farooqi, S. 2006. *Προσεγγίζοντας την Οθωμανική Ιστορία, Εισαγωγή στις πηγές*. Θεσσαλονίκη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ153	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4163		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας επικεντρώνεται στην εξέταση της δομής και της εξέλιξης της οικονομίας και της κοινωνίας στη μακράιωνη ιστορία του οθωμανικού κράτους. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις για τους θεσμούς και τα βασικά χαρακτηριστικά της οθωμανικής οικονομίας και κοινωνίας, οι οποίες θα επικεντρωθούν στη μελέτη των πληθυσμών που ζούσαν στην αυτοκρατορία και στις σχέσεις υπηκόων και κράτους, στο νομισματικό σύστημα και την εξέλιξή του ανά τους αιώνες, στην αγροτική δομή της αυτοκρατορίας και στις μορφές αγροτικής εκμετάλλευσης, από τη μικρή γαιοκτησία στο φαινόμενο των τσιφλικιών, στο φορολογικό σύστημα και στους μετασχηματισμούς του από τα τέλη του 16ου αιώνα, μετασχηματισμοί οι οποίοι οδήγησαν στην ανάδυση επαρχιακών ελίτ με οικονομική, πολιτική και κοινωνική ισχύ στο εσωτερικό της αυτοκρατορίας. Επιπλέον, στο ρόλο του εμπορίου, τόσο του εσωτερικού όσο και του διεθνούς, και στη θέση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στο παγκόσμιο εμπόριο ανά τους αιώνες. Θα αναλυθούν επίσης ο ρόλος των συντεχνιών και της βιοτεχνίας, όπως και ο οικονομικός και κοινωνικός ρόλος που κατείχαν τα βακούφια και τα ορθόδοξα μοναστήρια.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση	83 ώρες

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	βιβλιογραφίας	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή εξέταση στην οποία οι φοιτητές/τριες θα κληθούν να απαντήσουν σε δύο ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alexander, John, C., *Toward a History of Post-Byzantine Greece: The Ottoman Kanunnames for the Greek Lands, circa 1500- circa 1600*, Αθήνα 1985.

Ασδραχάς, Σπύρος, με τη συνεργασία Ν.Ε. Καραπιδάκη, Όλγας Κατσιαρδή-Hering, Ευτυχίας Λιάτα, Άννας Ματθαίου, Michel Sivignon, Traian Stoianovich, *Ελληνική Οικονομική ιστορία, ιε'- ιθ' αι.*, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2003.

Darling, Linda, *Revenue-Raising and Legitimacy. Tax Collection and Finance Administration in the Ottoman Empire 1560-1660*, E.J. Brill, Λάιντεν- Νέα Υόρκη- Κολωνία 1996.

İnalçik, Halil- Quataert, Donald (επιμ.), *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, τ. Α': 1300-1600, μτφρ. Μ. Σαρηγιάννης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2008.

İnalçik, Halil- Quataert, Donald (επιμ.), *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, τ. Β: 1600-1914, μτφρ. Μ. Δημητριάδου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2011.

Mantran, Robert, *Η καθημερινή ζωή στην Κωνσταντινούπολη τον αιώνα του Σουλειμάν του Μεγαλοπρεπούς*, εκδ, Παπαδήμα, Αθήνα 1999.

Mc Gowan, Bruce, *Economic Life in Ottoman Europe: Taxation, Trade and the Struggle for land, 1600-1800*, Cambridge University Press, Κέμπριτζ, 1981.

Μονταφτσίεβα, Βέρα, *Αγροτικές σχέσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (15ος-16ος αι.)*, μτφρ. Ο. Αστρινάκη- Ε. Μπαλάτα, Πορεία, Αθήνα 1990.

Τοντόροφ, Νικολάι, *Η βαλκανική πόλη: 15ος-19ος αι.: κοινωνικο-οικονομική και δημογραφική ανάπτυξη*, Θεμέλιο, Αθήνα 1986.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 305	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οθωμανικές πηγές για την οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4164		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη φύση των οθωμανικών πηγών, τη γλώσσα, τη διαδικασία συγγραφής, τον εντοπισμό τους, αλλά και με τη μεθοδολογία με βάση την οποία αντλούνται οι πληροφορίες από τα διάφορα είδη των εγγράφων.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην

ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη της βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει ως στόχο να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με ένα όσο το δυνατό γενικό και πλήρες δείγμα από το οθωμανικό αρχειακό υλικό που αποτελεί τις πηγές για την οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η θεματολογία των σεμιναριακών μαθημάτων και των τελικών εργασιών θα επικεντρωθεί σε ζητήματα πληθυσμού και δημογραφικής εξέλιξης, στην αγροτική οικονομία της αυτοκρατορίας, στη φορολογία και τη συλλογή των φόρων, στις σχέσεις των υπηκόων με την κεντρική και την επαρχιακή οθωμανική διοίκηση, στη βιοτεχνία και το εμπόριο, στον οικονομικό και κοινωνικό ρόλο των μοναστηριών και των βακουφίων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	

για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΠΗΓΕΣ

Αϊβαλή, Γκιουλσούν, Ηλίας Κολοβός, Μαρίνος Σαρηγιάννης, (επιμ.) Ελισάβετ Ζαχαριάδου, *Ιεροδικείο Ηρακλείου: Δεύτερος Κώδικας Μέρους Α' (1661-1665), Μέρους Β' (1670-1671)*, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2014.

Αϊβαλή, Γκιουλσούν, Φωτεινή Χαιρέτη, Πηνελόπη Φωτεινού, Μαρίνος Σαρηγιάννης, (επιμ.) Ελισάβετ Ζαχαριάδου, *Ιεροδικείο Ηρακλείου: Τέταρτος Κώδικας Μέρους Α' (1672-1674) και Μέρους Β' (1683-1686)*, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2010.

Βαρούχα, Μαρία, Φωτεινή Χαιρέτη, Μαρίνος Σαρηγιάννης, (επιμ.) Ελισάβετ Ζαχαριάδου, *Ιεροδικείο Ηρακλείου: Πέμπτος Κώδικας Μέρους Α' (1673-1675) και Μέρους Β' (1688-1689)*, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2008.

Δημητριάδης, Βασίλης, Διονυσία Δασκάλου (επιμ.), *Ο Κώδικας των Θυσιών. Ονόματα και δημιουργικές περιουσίες των Χριστιανών αγωνιστών της Ανατολικής Κρήτης κατά την επανάσταση του 1821*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, Ηράκλειο 2003.

Καραντζίκου, Ελένη, Πηνελόπη Φωτεινού, (επιμ.) Ελισάβετ Ζαχαριάδου, *Ιεροδικείο Ηρακλείου: Τρίτος Κώδικας (1669/73-1750/67)*, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2003.

Κολοβός, Ηλίας, *Η νησιωτική κοινωνία της Άνδρου στο οθωμανικό πλαίσιο. Πρώτη προσέγγιση με βάση τα οθωμανικά έγγραφα της Καϊρείου Βιβλιοθήκης (1579-1821)*, Καϊρείος Βιβλιοθήκη, Άνδρος 2006.

Κολοβός, Ηλίας, *Όπου ην κήπος. Η μεσογειακή νησιωτική οικονομία της Άνδρου σύμφωνα με το οθωμανικό κτηματολόγιο του 1670*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης- Καϊρείος Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2017

Λαΐου, Σοφία, *Τα οθωμανικά έγγραφα της Μονής Βαρλαάμ Μετεώρων 16ος-19ος αι.*, Ακαδημία

Αθηνών, Αθήνα 2011.

Liakopoulos, Georgios, *The Early Ottoman Peloponnese: A Study in the Light of an Annotated Edition Princes of the TT10-1/4662 Ottoman Taxation Cadastre*, Gingko Press, Λονδίνο 2019.

Μπαλτά, Ευαγγελία, Mustafa Oğuz, *Το οθωμανικό κτηματολόγιο του Ρεθύμνου Tapu Tahrir 822*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών (ΕΙΕ)-98, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνου, Ρέθυμνο 2007.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ασδραχάς, Σπύρος, με τη συνεργασία Ν.Ε. Καραπιδάκη, Όλγας Κατσιαρδή-Hering, Ευτυχίας Λιάτα, Άννας Ματθαίου, Michel Sivignon, Traian Stoianovich, *Ελληνική Οικονομική ιστορία, ιε'-ιθ'αι.*, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2003.

Farooqi, Suraiya, *Προσεγγίζοντας την οθωμανική ιστορία: εισαγωγή στις πηγές*, μτφρ. Κ. Καμπουρίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2006.

İnalcik, Halil- Quataert, Donald (επιμ.), *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, τ. Α': 1300-1600, μτφρ. Μ. Σαρηγιάννης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2008.

İnalcik, Halil- Quataert, Donald (επιμ.), *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, τ. Β: 1600-1914, μτφρ. Μ. Δημητριάδου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2011.

Kolovos, Elias, «Beyond 'Classical' Ottoman Defterology: A Preliminary Assessment of the *Tahrir* Registers of 1670/71 Concerning Crete and the Aegean Islands», στο E. Kolovos, P. Kotzageorgis, S. Laiou, M. Sariyannis (επιμ.), *The Ottoman Empire, the Balkans, the Greek Lands: Toward a Social and Economic History. Studies in Honour of John C. Alexander*, Isis Press, Κωνσταντινούπολη 2007, 201-235.

Lowry, Heath, «The Ottoman *Tahrir* Defterleri as a Source for Social and Economic History: Pitfalls and Limitations», στο H. Lowry, *Studies in Defterology: Ottoman Society in the Fifteenth and Sixteenth Centuries*, Κωνσταντινούπολη 1992, 3-18.

Μονταφτσιέβα, Βέρα, *Αγροτικές σχέσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (15ος-16ος αι.)*, μετάφρ. Ο. Αστρινάκη- Ε. Μπαλτά, Πορεία, Αθήνα 1990

Singer, Amy, «Tapu Tahrir Defterleri and Kadi Sicilleri: A Happy Marriage of Sources», *Tarih*, 1 (1990), 95-125.

Schacht, Joseph, *An Introduction to Islamic Law*, Clarendon Press, Οξφόρδη 1966.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡΑ143	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η αρχαιολογία των <i>Homo sapiens</i> της Παλαιολιθικής Εποχής: ειδογένεση, μετακινήσεις, υλικός πολιτισμός The archaeology of Palaeolithic <i>Homo sapiens</i> : speciation, dispersals, material culture		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?search=%CE%92%CE%99%CE%A3-400		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική αρχαιολογική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της Παλαιολιθικής Αρχαιολογίας και ειδικότερα με τη θεματική της αρχαιολογίας των *Homo sapiens* (ειδογένεση, μετακινήσεις, υλικός πολιτισμός).
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με την διδάσκουσα τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα

Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην μελέτη της αρχαιολογίας του *Homo sapiens*. Πρόκειται για μια επισκόπηση των απαρχών του είδους μας, του σύγχρονου ανατομικά ανθρώπου, της εξέλιξής του, και του πολιτισμού του κατά την Ανώτερη Παλαιολιθική εποχή (~200-0,12 Kya), που συμπίπτει κατά πολύ με την Ανώτερη Πλειστόκαινο περίοδο της γεωλογικής μας ιστορίας. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα εξεταστούν οι μαρτυρίες από την τη γενετική και την αρχαιολογία της Αφρικής για το νέο είδος (πρώτες εμφανίσεις, ανατομικά χαρακτηριστικά και ιστορία εξέλιξης) και στο δεύτερο μέρος θα εξεταστούν οι πολιτισμικές κατακτήσεις του *Homo sapiens* (τα χαρακτηριστικά του υλικού τους πολιτισμού και οι καινοτομίες τους στην τεχνολογία και τη συμπεριφορά). Στο μάθημα θα παρουσιαστεί και ο κόσμος στον οποίο έζησαν και έδρασαν, το κλίμα, το περιβάλλον και τα τοπία της Ανώτερης Παλαιολιθικής. Ο σύγχρονος ανατομικά άνθρωπος είναι το πρώτο και μοναδικό είδος που εξαπλώθηκε και αποίκισε ολόκληρο τον κόσμο και κατόρθωσε όχι μόνο να επιβιώσει αλλά και να ευδοκιμήσει σε πολλά και διαφορετικά περιβάλλοντα και τελικά να επικρατήσει ως μοναδικό σήμερα είδος στον πλανήτη. Στο μάθημα θα παρακολουθήσουμε αυτό το 'ταξίδι' μέσα από τα κατάλοιπα του υλικού του πολιτισμού, τα σκελετικά κατάλοιπα αλλά και τις τελευταίες εξελίξεις στη μελέτη των γενετικών δεδομένων.

Πιο συγκεκριμένα στις παραδόσεις θα εξεταστούν οι παρακάτω θεματικές:

- Ο κόσμος των *Homo sapiens* - Αλλαγές στο κλίμα και το περιβάλλον
- *Homo sapiens* στη Αφρική - ανατομικά χαρακτηριστικά, γενετικά δεδομένα και πρωιμότερες εμφανίσεις στην Αφρική
- *Homo sapiens* εκτός Αφρικής – αλλαγές στην παλαιογεωγραφία και πιθανές διαδρομές
- *Homo sapiens* εκτός Αφρικής – μοντέλα για τον αποικισμό του κόσμου (Πολυτοπικό και Μοντέλο αντικατάστασης, ενδιάμεσα μοντέλα)
- Συνύπαρξη με άλλα είδη στην Ευρώπη και την Ασία – αρχαιολογικά και γενετικά δεδομένα για διασταυρώσεις (Νεάντερνταλ, Ντενοσοβαν)
- Συμπεριφορά – τέχνη και συμβολική συμπεριφορά (βραχογραφίες, ώχρα, κινητή τέχνη, ταφές)
- Συμπεριφορά – τεχνικό κεφάλαιο (λιθοτεχνίες της Ανώτερης Παλαιολιθικής, οστέινα εργαλεία)
- Η Ανώτερη Παλαιολιθική στον ελληνικό χώρο (αρχαιολογικές θέσεις και

ευρήματα)

This module is an introduction to the archaeology of *Homo sapiens*. It offers a review of available evidence regarding the origins, evolution, and culture of anatomically modern humans during the Upper Palaeolithic period (~200-0,12 Kya), which greatly coincides with the Late Pleistocene era of the geological history. The first part of the module will examine early *Homo sapiens* based on evidence from the study of genetics and the archaeology of Africa (first appearance, anatomical characteristics, evolution history). The second part will deal with the cultural innovations of *Homo sapiens* (material culture evidence, innovations in technology and behaviour). Aspects of their natural world the environments, climate, and the Upper Palaeolithic landscapes, will be also examined. Anatomically modern humans are the first and only species that dispersed and colonised the world and managed not only to survive in a variety of diverse environmental settings but to thrive and ultimately prevail as the dominant species on our planet. Throughout the module, we will follow *Homo sapiens* in their 'journey' through the remains of their presence and activity (material culture and skeletal remains) as well as the recent developments in the study of genetics.

The lectures will cover the following fields:

- The world of Homo sapiens – Changes in climate and environments
- Homo sapiens in Africa – anatomical characteristics, genetic evidence, and earliest appearance in Africa
- Homo sapiens out of Africa – changes in paleogeography and possible dispersal routes
- Homo sapiens out of Africa – models on the colonisation of the world (Multiregional and Replacement models, intermediate models)
- Overlapping and co-existence with other species in Europe and Asia - archaeological and genetic evidence on interbreeding (Neanderthals and Denisovans)
- Behaviour – art and symbolic thought (cave art, use of ochre, portable art, burials)
- Behaviour – stone tool technologies of the Upper Palaeolithic, bone tools
- The Greek Upper Palaeolithic– archaeological sites and finds

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	38
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83
	4 γραπτές ασκήσεις	
	Εξέταση μαθήματος	3

για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Τελική εξέταση με πολλαπλής επιλογής ερωτήσεις σε συνδυασμό με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. Συμπληρωματική εξέταση με online εργασίες και τεστ. Δύο προαιρετικές γραπτές ασκήσεις.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

- A. Roberts, 2018. *Η εξέλιξη του Ανθρώπου* (Επιμ. Βασίλειος Γοργούλης). Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd. ISBN: 9789925563364 (Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 77107249)
- Lewin, R. 2012. *Εξέλιξη του Ανθρώπου – Μια εικονογραφημένη εισαγωγή*. Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε. ISBN: 9789603947479 (Κωδικός Βιβλίου στον Ευδόξο: 22768747)

Επιστημονικά άρθρα

- Clottes, J., 2008. *Cave art*. London: Phaidon.
- Henn, B.M., Steele, T.E. and Weaver, T.D., 2018. Clarifying distinct models of modern human origins in Africa. *Current Opinion in Genetics & Development*, 53, pp.148-156.
- Higham, T., Douka, K., Wood, R., Ramsey, C.B., Brock, F., Basell, L., Camps, M., Arrizabalaga, A., Baena, J., Barroso-Ruiz, C. and Bergman, C., 2014. The timing and spatiotemporal patterning of Neanderthal disappearance. *Nature*, 512(7514), pp.306-309.
- Hoffmann, D.L., Standish, C.D., García-Diez, M., Pettitt, P.B., Milton, J.A., Zilhão, J., Alcolea-González, J.J., Cantalejo-Duarte, P., Collado, H., De Balbín, R. and Lorblanchet, M., 2018. U-Th dating of carbonate crusts reveals Neandertal origin of Iberian cave art. *Science*, 359(6378), pp.912-915.
- Κουρτέση-Φιλιππάκη, Γ., 1996. Το χρονολογικό πλαίσιο και η χρονολογική ακολουθία, *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 23-32

<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-4.pdf>

- Κουρτέση-Φιλιππάκη, Γ., 1996. Η Τέχνη. *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 82-89

<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-9.pdf>

- Κουρτέση-Φιλιππάκη, Γ., 1996. Η Κόσμιση. *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 79-81

<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-81.pdf>

- Κουρτέση-Φιλιππάκη, Γ., 1996. Οι Ταφές και τα ταφικά έθιμα, *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 75-78

<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-7.pdf>

- Κουρτέση-Φιλιππάκη, Γ., 1996. Η κατοίκηση και οι δομές κατοικίας, *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 61-67

<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-5.pdf>

- Κουρτέση-Φιλιππάκη, Γ., 1996. Η Οικονομία και ο τρόπος ζωής, *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 68-74

<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-6.pdf>

- Μέττος Α., Κουτσουβέλη Αν., 1996. Περιβάλλον: παγετώδη και περιπαγετώδη φαινόμενα και οι μεταβολές της θαλάσσιας στάθμης κατά το τεταρτογενές. *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 33-37
<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-10.pdf>
- Mounier, A. and Mirazón Lahr, M., 2019. Deciphering African late middle Pleistocene hominin diversity and the origin of our species. *Nature communications*, 10(1), pp.1-13.
- O'Connell, J.F., Allen, J., Williams, M.A., Williams, A.N., Turney, C.S., Spooner, N.A., Kamminga, J., Brown, G. and Cooper, A., 2018. When did Homo sapiens first reach Southeast Asia and Sahul?. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 115(34), pp.8482-8490.
- Σαρπάκη, Α., 1996. Το περιβάλλον κατά τη διάρκεια της πλειστοκαίνου περιόδου: τα φυτά της φύσης. *Αρχαιολογία και Τέχνες*, 58, σελ. 38-44
<https://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/58-11.pdf>
- Vidal, C.M., Lane, C.S., Asrat, A., Barfod, D.N., Mark, D.F., Tomlinson, E.L., Tadesse, A.Z., Yirgu, G., Deino, A., Hutchison, W. and Mounier, A., 2022. Age of the oldest known Homo sapiens from eastern Africa. *Nature*, 601(7894), pp.579-583.
- Wood, Bernard, 'Modern Homo', *Human Evolution: A Very Short Introduction*, 2nd edn, Very Short Introductions (Oxford, 2019; online edn, Oxford Academic, 27 June 2019),
<https://doi.org/10.1093/actrade/9780198831747.003.0008>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ 332	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεολιθική Ελλάδα The Greek Neolithic		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Νεολιθικού πολιτισμού στον ελλαδικό χώρο.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το βυζαντινό στρατό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το Νεολιθικό Πολιτισμό της Ελλάδας από την Κρήτη μέχρι τη Βόρεια Ελλάδα, τον ηπειρωτικό κορμό και τα νησιά του Αιγαίου. Η Νεολιθική σηματοδοτεί μια 'επανάσταση' στον τρόπο ζωής και διαχείρισης

των φυσικών πόρων με συνακόλουθες αποτυπώσεις στον υλικό πολιτισμό και μεταβολές στην οικονομική και κοινωνική οργάνωση. Στο σεμινάριο θα εξεταστούν ειδικά θέματα της Νεολιθικής αρχαιολογίας που εγγράφονται στην ιστορία και θεωρία της έρευνας, στη μελέτη και δημοσίευση των αρχαιολογικών θέσεων και τεκμηρίων (κεραμική, ειδωλοπλαστική, εργαλειοτεχνίες, σπόροι και οστά), και σε σύγχρονες διεπιστημονικές προσεγγίσεις μέσα από την αρχαιομετρία και τη γενετική. Έμφαση θα δοθεί στη μετάβαση στο Νεολιθικό τρόπο παραγωγής και ερμηνείες του χαρακτήρα της ανθρώπινης εγκατάστασης στο Ελλαδικό τοπίο και των κοινωνικών, οικονομικών και συμβολικών δραστηριοτήτων των πρώτων αγροκτηνοτροφικών κοινοτήτων που έζησαν σε αυτό.

This seminar will introduce students to the Greek Neolithic covering a wide geographical range from Crete to Northern Greece, including continental Greece and the Aegean Islands. The Neolithic period initiates a 'revolution' in the lifeways and the exploitation of natural resources reflected in the material culture evidence and the subsequent changes in the economic and social organisation. The seminar will examine themes relevant to the theoretical aspects of research and the documentation and publication of the archaeological evidence (pottery, figurines, tool assemblages, bones, seeds) as well as modern, interdisciplinary approaches through archaeometry and genetics. Emphasis will be given to the Neolithic transition and interpretations about the nature of the Neolithic settlement in the Greek territory, focusing on the economic, social and symbolic activities of the first communities of farmers/pastoralists

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>			

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Andreou, St., Fotiadis, M., Kotsakis, K., Review of Aegean Prehistory V: The Neolithic and Bronze Age of Northern Greece, *American Journal of Archaeology* 100, 537-597.

Ασλάνης, Ι., *Η προϊστορία της Μακεδονίας. Ι Η Νεολιθική εποχή*, Κέντρο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας-Εθνικών Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 1992 (όπου παρατίθεται βιβλιογραφία και για τη Νεολιθική εποχή στα Βαλκάνια).

Coleman, J.E., Greece, the Aegean and Cyprus, στο: Ehrich, R.W., *Chronologies in Old World Archaeology*, Chicago 1992, 247-279.

Demoule, J.-P. και Perles, C., The Greek Neolithic: A new review, *Journal of World Prehistory* 7, 1993, 355-416.

Γραμμένος, Δ.Β., *Νεολιθική Μακεδονία*, Υπουργείο Πολιτισμού, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, Αθήνα 1997.

Halstead, P. (εκδ.), *Neolithic Society in Greece*, Sheffield Studies in Aegean Archaeology, Sheffield 1999.

Θεοχάρης, Δ.Ρ., *Η αυγή της θεσσαλικής Προϊστορίας*, Φιλάρχαιος Εταιρεία Βόλου, Βόλος 1967.

Θεοχάρης, Δ.Ρ., *Νεολιθική Ελλάδα*, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1973.

Θεοχάρης, Δ.Ρ., *Νεολιθικός πολιτισμός*, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1981.

Θεσσαλία. Δεκαπέντε χρόνια αρχαιολογικής έρευνας, 1975-1990. Αποτελέσματα και προοπτικές, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Λυών, 17-22 Απριλίου, Υπουργείο Πολιτισμού, Αθήνα 1994.

Μυλωνάς, Γ., *Η Νεολιθική εποχή εν Ελλάδι*, Αθήνα 1928.

Ozdogan, M., Neolithic cultures of Northwestern Turkey. A general appraisal of the evidence and some considerations. Neolithic of Southeastern Europe and its Near Eastern connections, *Varia Archaeologica Hungarica* 2, 1989, 201-216.

Παπαθανασόπουλος, Γ.Α. (εκδ.), *Νεολιθικός πολιτισμός στην Ελλάδα*, Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή-Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Αθήνα 1996 (όπου παρατίθεται εκτεταμένη βιβλιογραφία).

Σάμψων, Α., *Η νεολιθική περίοδος στα Δωδεκάνησα*, Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου αρ. 35, Αθήνα 1987.

Τσουντας, Χρ., *Αι προϊστορικοί ακροπόλεις Διμηνίου και Σέσκλου*, Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, Αθήνα 1908.

Weinberg, S., Aegean chronology: Neolithic period and Early Bronze Age, *American Journal of Archaeology* 51, 1947, 165-182.

Χουρμουζιάδης, Γ., Ασημακοπούλου-Ατζακά, Π. και Μακρής, Κ.Α., *Μαγνησία. Το χρονικό ενός πολιτισμού*, Εκδόσεις Καπόν, Αθήνα 1982.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ207	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μυκηναϊκή Ελλάδα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4147

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- γενικές γνώσεις για την αρχαιολογία της μυκηναϊκής εποχής στον ελλαδικό χώρο (Υστερη Εποχή Χαλκού II-III),
- εξοικείωση με τη σχετική βιβλιογραφία και τα δεδομένα της έρευνας για το αντικείμενο μελέτης της αρχαιολογίας της μυκηναϊκής εποχής, καθώς και για τα τεκμαιρόμενα από τη σύγχρονη έρευνα για την εποχή,
- η απόκτηση γνώσεων και η επαφή τους με τα δεδομένα και τον τρόπο μελέτης της συγκεκριμένης περιόδου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με τη μυκηναϊκή αρχαιολογία στον ελλαδικό χώρο (Υστερη Εποχή Χαλκού II-III), την τελευταία εποχή της λεγόμενης προϊστορικής περιόδου. Τα κύρια δεδομένα της περιόδου χρονολογούνται μεταξύ 1450 και 1200 π.Χ., ωστόσο η περίοδος διαμόρφωσης του μυκηναϊκού πολιτισμού (1550-1450 π.Χ.), καθώς και η λεγόμενη μετα-ανακτορική και υπομυκηναϊκή περίοδος (1200-1050 π.Χ.) θα συνεξεταστούν, εφόσον πρόκειται για περιόδους που συνδέονται άμεσα και ουσιαστικά με την κύρια περίοδο ενδιαφέροντος του μαθήματος.

Οι διαλέξεις θα καλύψουν θέματα χρονολόγησης και περιοδολόγησης, ενώ θα παρουσιαστεί η

κεραμική και αρχιτεκτονική παραγωγή της εποχής. Εκτενής αναφορά θα γίνει στα ταφικά χαρακτηριστικά και έθιμα της εποχής, ένα θέμα που ξεκινάει από την τυπολογία των τάφων ως μεγαλοπρεπή και προσεγμένα αρχιτεκτονήματα, περνάει στο ζήτημα των ποικίλων κτερισμάτων που επέτρεπε και επέβαλε η εποχή, καθώς και στα ζητήματα των θρησκευτικών και μεταθανάτιων αντιλήψεων. Στο οικιστικό, αλλά και στο ταφικό πλαίσιο, θα ενταχθεί η αναφορά στα ειδώλια, τα οποία μας επιτρέπουν να μιλήσουμε για θρησκευτικές αντιλήψεις και δοξασίες. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει για τη μεταλλουργία και την ελεφαντουργία, καθώς και τις τοιχογραφίες και τη μικρογλυπτική. Τέλος, θα γίνει λόγος για την οικονομία και τη οργάνωση της διοίκησης της εποχής, καθώς είναι η εποχή καθιέρωσης της χρήσης της Γραμμικής Β γραφής, που χρησιμοποιήθηκε σχεδόν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση διοικητικών και οικονομικών αναγκών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΣΧΕΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.																						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Οι παραδόσεις θα διεξαχθούν δια ζώσης. Όλη η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στο μάθημα (βιβλιογραφία του μαθήματος, ύλη διδακτέα και εξεταστέα, δραστηριότητες) θα αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο eLearn (https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4147)																						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Ατομική μελέτη</td><td>78 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>120 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Ατομική μελέτη	78 ώρες			Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	39 ώρες																						
Ατομική μελέτη	78 ώρες																						
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																						
Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες																						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εξεταστέα ύλη και γενικά ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα: στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn. Τελική γραπτή εξέταση: τρίωρη, γραπτή εξέταση δια ζώσης.																						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα που διανέμονται μέσω «Ευδόξου»

Α. Παπαδημητρίου, Έ. Σπαθάρη (επιμ.), *Μυκήνες*, Καπόν 2020.

B. Powell, I. Morris (επιμ.), *Εγχειρίδιο ομηρικών σπουδών*, Παπαδήμας 2009.

Η μυκηναϊκή εποχή στον ελλαδικό χώρο (ελληνικά, αγγλικά)

- R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015.
G. Touchais, «Η αρχή της Ύστερης Χαλκοκρατίας στο υπόλοιπο Αιγαίο», σ. 345-383. (διάφοροι συγγρ.), «Ο μυκηναϊκός κόσμος και ο περίγυρός του», σ. 403-592.
- E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, OUP 2010.
(διάφοροι συγγρ.), “Late Bronze Age”, 139-184.
L. A. Hitchcock, “Mycenaean Architecture”, 200-209.
I. Tzonou-Herbst, “Figurines”, 210-222 (esp. 215-222).
A. P. Chapin, “Frescoes”, 223-236 (esp. 229-236).
D. Nakassis, M. L. Galaty, W. A. Parkinson, “State and Society”, 239-250.
S. Lupack, “Mycenaean religion”, 263-276.
C. Mee, “Death and burial”, 277-290 (esp. 284-290).
B. E. Burns, “Trade”, 291-304 (esp. 296-304).
J. G. Younger, “Mycenaean seals and sealings”, 329-339.
T. G. Palaima, “Linear B”, 356-372.
J. B. Rutter, “Mycenaean pottery”, 415-429.
- C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008.
J. L. Crowley, “Mycenaean Art and Architecture”, 258-288.
C. W. Shelmerdine, J. Bennet, L. Preston, “Mycenaean States”, 289-326.
W. Cavanagh, “Death and the Mycenaeans”, 327-341.
S. Deger-Jalkotzy, “Decline, Destruction, Aftermath”, 387-415.

Ηλεκτρονικές πηγές γενικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας:

https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/heritage_new.aspx

Ιστοσελίδα Αρχαιολογικού Κτηματολογίου: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>

Σύντομες αναφορές σε νέες έρευνες, συνέργεια της Αγγλικής και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής: <https://chronique.efa.gr/?kroute=homepage>

Η μυκηναϊκή συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου:

<https://www.namuseum.gr/collection/syllogi-mykinaikon-archaiotiton/>

Ιστοσελίδα της εταιρείας «Αιγέυς» με αναρτήσεις προϊστορικού ενδιαφέροντος:

<https://www.aegeussociety.org/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 120	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΛΛΑΔΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4145	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της Γεωμετρικής και Αρχαϊκής Ελλάδος,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι μια ευρεία συνθετική παρουσίαση του πολιτισμού της Γεωμετρικής και Αρχαϊκής Ελλάδας (1100 – 480 π.Χ.), από τις συνθήκες της διαμόρφωσής του κατά τους λεγ. Σκοτεινούς Χρόνους μέχρι την πρώτη άνθηση κατά την Αρχαϊκή εποχή. Μελετώντας την τέχνη και την αρχιτεκτονική αυτών των χρόνων μέσα στα ιστορικά, κοινωνικά και φιλολογικά συμφραζόμενα, η έμφαση δίνεται κυρίως στον εικαστικό κόσμο του πρώιμου ελληνικού πολιτισμού. Η αναπαραστατική και αφηγηματική τέχνη, η μνημειακή γλυπτική και αρχιτεκτονική, συμπίπτουν χρονικά με την επική και λυρική ποίηση, τη γένεση της πόλης-κράτους, την τυραννία, την πρώιμη δημοκρατία και τη φυσική φιλοσοφία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή εξέταση: δύο θέματα προς σχολιασμό και ανάπτυξη. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

John Boardman, Greek Sculpture. The Archaic Period (1978) [ελλην. μετάφραση: Ελληνική πλαστική: Αρχαϊκή περίοδος, (1982)].
 Boardman John, The history of greek vases, 2006 [Η ιστορία των αρχαίων ελληνικών αγγείων, 1η έκδ./2006].
 Boardman John, Athenian Black figure Vases, London, 1974.
 Boardman John, Athenian Red Figure Vases, London, 1975.

P. C. Bol (επιμέλεια), I. Fruehgrichische Plastik, στη σειρά: Die Geschichte der antiken Bildhauekunst (2002).
Coldstream, John N. (2003) [1979]. Geometric Greece: 900-700 BC. London.
Cook R. M., Greek Painted Pottery, 1997 [Ελληνική αγγειογραφία, 3η έκδ./1994].
W. Fuchs – J. Floren, Die griechische Plastik I (München 1987)
J. M. Hurwit, The Art and Culture of Early Greece, 1100-480 B.C. (1985).
Katerina Karakasi, Archaische Koren (2001).
Χ. Καρούζος, Αριστόδικος (1961).
W. Martini, Die archaische Plastik der Griechen (1990)
Morris, Ian (1999). Archaeology As Cultural History: Words and Things in Iron Age Greece. London.
Richter, Gisela M.A. (1963). A Handbook of Greek Art: Third Edition Newly Revised. Phaidon Publishers Inc.
G. M. A. Richter, Archaic Gravestones of Attica (New York 1961)
G. M. A. Richter, Korai. Archaic Greek Maidens (London 1968)
G. M. A. Richter, Kouroi³ (1970)
B. S. Ridgway, The Archaic Style in Greek Sculpture (Princeton 1977)
Claude Rolley, La sculpture grecque I. Des origines au milieu du Ve siècle(1994) [ελλην. μετάφραση: Η Ελληνική Γλυπτική Ι, από τις αρχές έως το μέσο του 5^{ου} αι., σε ελληνική μετάφραση από το Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006].
Schweitzer, Bernhard (1971). Greek Geometric Art. New York.
Snodgrass, Anthony M. (2001). The Dark Age of Greece: An Archeological Survey of the Eleventh to the Eighth Centuries BC. New York.
Snodgrass, Anthony (1980). Archaic Greece: The Age of Experiment. London Melbourne Toronto.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ
François de Polignac, La naissance de la cité grecque, Cultes, espace et société, VIII-VII siècles (Paris 1995, [Η Γέννηση της αρχαίας ελληνικής πόλης, ΜΙΕΤ 2000]).
Fritz Gschnitzer, Griechische Sozialgeschichte, von der mykenischen bis zum Ausgang der klassischen Zeit (1981) [Ιστορία της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας, ΜΙΕΤ 2011]
H. A. Shapiro (επιμ.), The Cambridge Companion to Archaic Greece (2007).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KAP 306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μυθολογικοί κύκλοι Ηρώων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (για φοιτητές ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/enrol/index.php?id=4146

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της εικονογραφίας των ελληνικών αγγείων
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την μυθολογική εικονογραφία των αγγείων, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την εικονογραφία της ελληνικής τέχνης, κυρίως 6^{ος}-4^{ος} αι. π.Χ., σχετικά με την απόδοση των μυθικών αφηγήσεων γύρω από τη γενεαλογία και τη δράση ορισμένων ιδιαίτερων ηρώων (Ηρακλής, Θησέας, Ιάσονας, Περσέας, Αχιλλέας, Οδυσσέας κλπ). Τα σεμιναριακά μαθήματα θα επιδιώξουν επίσης να κάνουν κατανοητό στους φοιτητές πώς οι τρόποι απεικόνισης των συγκεκριμένων θεμάτων συνέβαλαν δημιουργικά στη συγκρότηση της ταυτότητας και των αξιών των τοπικών κοινωνιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ahlberg-Cornell G., Myth and epos in early Greek art: representation and interpretation, 1992.
 Buxton R., The complete World of Greek Mythology 2004 (ελλ. Μετάφραση Οι ελληνικοί μύθοι. Ένας ολοκληρωμένος οδηγός, Πατάκης 2005)
 Κακριδής Ι., Ελληνική Μυθολογία (3-4 τόμοι), 1986
 Kerenyi C., The heroes of the Greeks, 1974
 Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (abbreviated LIMC)
https://archive.org/details/limc_20210516/Lexicon%20Iconographicum%20Mythologiae%20Classicae/LIMC%20I-1/
 Shapiro H.A., Myth into art: poet and painter in classical Greece / London; New York:1994.
 Schefold K., Die Sagen von den Argonauten, von Theben und Troia in der klassischen und hellenistischen Kunst, 1989
 Schefold K., (with the assistance of Luca Giuliani), Gods and heroes in late archaic Greek art, 1992.
 Schefold K., (unter Mitarbeit von Franz Jung), Die Göttersage in der klassischen und hellenistischen Kunst, 1981.]
 Schefold K., (unter Mitarbeit von Franz Jung), Die Urkonige, Perseus, Bellerophon, Herakles und Theseus in der klassischen und hellenistischen Kunst 1988.
 THEOI – GREEK MYTHOLOGY (<https://www.theoi.com/>)
 Woodford S., The Trojan War in ancient art, 1993.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KAP106	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικοί μύθοι. Εικονογραφία, χρήση και ερμηνεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4142		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και κατανόηση των ελληνικών μύθων στα ιστορικά και κοινωνικά τους συμφραζόμενα
- η εξοικείωσή τους με τα σχετικά αρχαιολογικά τεκμήρια και τις γραπτές πηγές
- η εξοικείωσή τους με την εικονογραφία και την εξέλιξή της με την πάροδο του χρόνου
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση στόχο έχει να εισαγάγει τους φοιτητές στον πλούσιο κόσμο της ελληνικής μυθολογίας και της επιβιώσής της μέχρι και τους ρωμαϊκούς χρόνους. Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στην παρουσίαση των σημαντικότερων θεοτήτων του ελληνικού Πανθέου, στις ιδιότητες και στους τομείς επίδρασής τους, όπως αυτοί προκύπτουν μέσα από την εμφάνισή τους στη λογοτεχνία και τον υλικό πολιτισμό (στο έπος και στο δράμα, στη ζωγραφική, στη γλυπτική, στα νομίσματα και τη μικροτεχνία). Παράλληλα θα εξεταστεί η εξέλιξη των μύθων στον χρόνο και η συμβολή τους στη συγκρότηση ταυτότητας και ιδεολογιών των Ελλήνων και των Ρωμαίων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
---	---------------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες			Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες			
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39 ώρες																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																							
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																							
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία έως δύο ερωτήσεις μεθοδολογίας/χρήσης πηγών και μία έως δύο ερωτήσεις αναγνώρισης μυθολογικών επεισοδίων και σχετικών μνημείων.																							

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εύδοξος

R. Buxton, Οι ελληνικοί μύθοι. Ένας ολοκληρωμένος οδηγός. Επιμέλεια: Δανιήλ Ι. Ιακώβ. Μετάφραση: Τάσος Τυφλόπουλος. Επιμέλεια σειράς: Αντώνης Ρεγκάκος. Αθήνα: Πατάκης, 2005.

R. D. Woodard, Ελληνική μυθολογία. The Cambridge Companion to Greek Mythology, Μετάφραση: Αντουανέτα Καλλέγια. Επιμέλεια Δημήτριος Παλαιοθόδωρος, Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2022.

Διαδικτυακά προσβάσιμο

Μορφές και Θέματα της Αρχαίας Ελληνικής Μυθολογίας της Δήμητρας Μήττα

https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/mythology/lexicon/introduction/page_009.html

Βασική βιβλιογραφία

Δ. Ι. Ιακώβ, Η ποιητική της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1998.

- Ι.Θ. Κακριδής (επιμ.), *Ελληνική Μυθολογία*. τ.2: Οι θεοί. Εκδοτική Αθηνών: Αθήνα, 1986.
- Έ.Δ. Καρακάντζα, *Αρχαίοι Ελληνικοί Μύθοι. Ο θεωρητικός λόγος του 20ού αι. για τη φύση και την ερμηνεία τους*. Προλογικό σημείωμα: Δανιήλ Ι. Ιακώβ. Αθήνα: Μεταίχμιο 2004.
- Δ. Ι. Κυρτάτας, *Ο Διόνυσος στην Άνδρο ή Οι μεταμορφώσεις ενός μύθου*. Αθήνα: Άγρα, 2012.
- Μ. Λέφκοβιτς, *Η μαύρη Αθηνά. Μύθοι και Πραγματικότητα*. Αθήνα: Κάκτος, 1997.
- Δ. Μήττα, *Απολογία για τον Μύθο. Μια ιστοριοκριτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1997.
- Δ. Μήττα, *Μύθος και Τέχνη. Διάλογος για την απώλεια των ορίων*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2002.
- Ν. Παπαχατζής, *Η θρησκεία στην αρχαία Ελλάδα*, Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών, 1987.
- Μ. Χριστόπουλος, *Μυθικά θέματα με δραματικό προσωπείο. Μελέτες για την τραγωδία και την κωμωδία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2000.
-
- W. Burkert, *Ελληνική μυθολογία και τελετουργία. Δομή και Ιστορία*. Μετάφραση Ηλέκτρα Ανδρεάδη, Αθήνα: ΜΙΕΤ², 1997.
- R. Buxton, *Όψεις του Φαντασιακού στην Αρχαία Ελλάδα. Η μυθολογία και τα συμφραζόμενά της*. Μετ. Τάσος Τυφλόπουλος. Επιμέλεια Δανιήλ Ι. Ιακώβ. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2002.
- R. Calasso, *Η λογοτεχνία και οι θεοί*. Μετ. Κασωτάκη Μαρία. Αθήνα: Καστανιώτης, 2004.
- T. H. Carpenter, *Τέχνη και μύθος στην αρχαία Ελλάδα*, Αθήνα: Εκδόσεις Επίκεντρο Α.Ε. 2006
- M. Detienne, *Η ανακάλυψη της μυθολογίας*. Μετ. Μαίρη Ι. Γιώση. Αθήνα: Σμίλη, 2006.
- G. Fritz, *Εισαγωγή στη μελέτη της ελληνικής μυθολογίας*. Μετ. Αγγελική Λέλλου. Υπεύθυνος Σειράς Άγγελος Χανιώτης. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2011.
- P. Grimal, *Λεξικό της Ελληνικής και Ρωμαϊκής μυθολογίας*. Μετ. Βασίλης Άτσαλος. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1991.
- K. Kerényi, *Η Μυθολογία των Ελλήνων*. Μετ. Δημ. Σταθόπουλος, Αθήνα¹⁶: Εστία, 2012.
- J. Lacarrière, *Στα άδυτα των μύθων. Ακολουθώντας τους θεούς*. Μετ. Τερέζα Σ. Παναγιώτου. Αθήνα: Χατζηνικολής, 2007
- R. Osborne, *Archaic and Classical Greek Art*. Oxford: Oxford University Press, 1998.
- J. Schmidt, *Λεξικό της ελληνικής και της ρωμαϊκής μυθολογίας*. Μετάφραση Καλή Τζώρτζη. Αθήνα: Σαββάλας, 2004.
- R. A. Segal, **Μύθος**. Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε. Μετ. Φωτεινή Α. Μιχελή, επιμέλεια σειράς:

Θεοδόσης Πελεγρίνης. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2007.

E. Simon, *Οι θεοί των αρχαίων Ελλήνων*. Μετ. Σεμέλη Πινγιάτογλου. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1996 .

J.-P. Vernant, *Μύθος και θρησκεία στην αρχαία Ελλάδα*. Μετ. Μ. Ι. Γιόση. Αθήνα: Σμίλη, 2000.

P. Veyne, *Οι Έλληνες πίστευαν στους μύθους τους;* Μετάφραση Νίκος Μ. Τσάγκας. Αθήνα, Ζαχαρόπουλος, 1993.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 354	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Βυζαντινή ζωγραφική και το κοινό της: Η μαρτυρία των κτητορικών επιγραφών και πορτραίτων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4118		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τη μελέτη των έργων της βυζαντινής τέχνης
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των κτητορικών πορτραίτων και επιγραφών στις διαφορετικές περιόδους της βυζαντινής τέχνης,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το ζήτημα της χορηγίας έχει βρεθεί στο επίκεντρο της έρευνας της βυζαντινής τέχνης τα τελευταία είκοσι χρόνια. Αρχικά μέσω της καταγραφής και μελέτης επιγραφών και πορτραίτων σύγχρονων προσώπων (δωρητών, αφιερωτών ή θανόντων) σε όλες τις εκφάνσεις καλλιτεχνικής δραστηριότητας – μνημειακή ζωγραφική, χειρόγραφα, εικόνες – και στη συνέχεια εστιάζοντας σε πιο σύνθετα ή ειδικότερα ζητήματα που αυτό το υλικό μπορεί να απαντήσει, όπως το κοινό στο οποίο τα έργα τέχνης απευθύνονταν, τις προθέσεις και την κοινωνική θέση των παραγγελιοδοτών, τη δραστηριότητα των γυναικών ως χορηγών έργων τέχνης, τη θέση του ζωγράφου στη βυζαντινή κοινωνία, ακόμη και ζητήματα υλικού πολιτισμού και καθημερινής ζωής, όπως η ενδυμασία κ.λπ.

Οι μελέτες αυτές έχουν κατά κύριο λόγο εστιάσει στην ύστερη βυζαντινή

περίοδο, καθώς τα σχετικά υλικά τεκμήρια αυξάνονται σε μεγάλο βαθμό κατά τους τελευταίους αιώνες του Βυζαντίου. Στο σεμινάριο θα γνωρίσουμε καταρχάς το πρωτογενές υλικό, δηλ. τις κτητορικές επιγραφές και τα πορτραίτα, θα εξασκηθούμε στην ανάγνωση και κατανόηση του περιεχομένου των επιγραφών και στην περιγραφή των πορτραίτων με στόχο να προχωρήσουμε σε πιο σύνθετες προσεγγίσεις.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Η συμμετοχή στο σεμινάριο αξιολογείται με βάση μικρές εργασίες που οι φοιτητές και φοιτήτριες παρουσιάζουν γραπτά ή προφορικά τις πρώτες 4 εβδομάδες των μαθημάτων και από μία μεγαλύτερη εργασία που θα παρουσιάσουν προφορικά και στη συνέχεια θα καταθέσουν σε γραπτή μορφή. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαραίτητη είναι η δυνατότητα κατανόησης ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας (κυρίως αγγλικά) και επιτυχής παρακολούθηση δύο παραδόσεων ΒΑΡ. Υποστηρικτικό υλικό για το σεμινάριο θα	

	αναρτάται στη σελίδα που έχει δημιουργηθεί στο elearn https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4118)
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

H. Belting, *Das illuminierte Buch in der spatbyzantinischen Gesellschaft*, Heidelberg 1970.

M. Βασιλάκη (επιμ.), *Το πορτραίτο του καλλιτέχνη στο Βυζάντιο*, Ηράκλειο (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης) 1997.

A. Eastmond (επιμ.), *Viewing Inscriptions in the Late Antique and Medieval World*, Νέα Υόρκη 2015.

S. Kalopissi – Verti, *Dedicatory Inscriptions and Donor Portraits in the Thirteenth-Century Churches of Greece*, Βιέννη 1992.

S. Kalopissi-Verti, «Epigraphic Evidence in Middle-Byzantine Churches of the Mani. Patronage and Art Production», στο M. Ασπρά – Βαρδαβάκη (επιμ.) *Λαμπηδών. Αφιέρωμα στη μνήμη της Ντούλας Μουρίκη*, Αθήνα 2003, τόμ. Α', 339–346.

S. Kalopissi-Verti, "Patronage and Artistic Production in Byzantium during the Palaiologan Period", S. Brooks (ed.), *Byzantium: Faith and Power (1261-1557). Perspectives on Late Byzantine Art and Culture. The Metropolitan Museum of Art Symposia*, New York 2006, pp 76-97

Σ. Καλοπίση – Βέρτη (επιμ.), *Μορφές Χορηγίας στη Βυζαντινή Καππαδοκία (Forms of Patronage in Byzantine Cappadocia)* <http://byzantium.arch.uoa.gr/kappadokia/main.htm> (09/02/2023)

C. Mango, «Epigraphy», στο E. Jeffreys, κ.ά (επιμ.), *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Οξφόρδη 2008, 144–149.

Τ. Παπαμαστοράκης, «Επιτύμβιες παραστάσεις κατά τη μέση και ύστερη βυζαντινή περίοδο», ΔΧΑΕ 19 (1997) 285–304. <https://doi.org/10.12681/dchae.1174>

A. Rhoby, *Byzantinische Epigramme in inschriftlicher Überlieferung*. Bd.1. *Byzantinische Epigramme auf Fresken und Mosaiken*, Βιέννη 2009 –

Bd. 2. *Byzantinische Epigramme auf Ikonen und Objekten der Kleinkunst*, Βιέννη 2010 –

Bd. 3, Teil II. *Byzantinische Epigramme auf Stein nebst Addenda zu den Bänden 1 und 2*, Wien 2014.

A. Rhoby (επιμ.), *Inscriptions in Byzantium and Beyond. Methods – Projects – Case Studies*. Βιέννη 2015. <http://hw.oeaw.ac.at/7674-9>

I. Spatharakis, *The portrait in Byzantine illuminated manuscripts*, Leiden 1976.

J. M. Spieser– E. Yota (επιμ.), *Donation et donateurs dans le monde byzantine*, Παρίσι 2012, 125–140.

Chr. Stavrakos (επιμ.), *Inscriptions in the Byzantine and Post-Byzantine History and History of Art*. Wiesbaden 2016.

L. Theiss, M. Mullett, M. Grünbart (επιμ.) *Female Founders in Byzantium and Beyond*, *Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte* 60/61, Βιέννη 2011/12.

V. Tsamakda and Norbert Zimmermann (επιμ.), *Privatporträt. Die Darstellung realer Personen in der spätantiken und byzantinischen Kunst*, Βιέννη: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2019. <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/51318>

T. Velmans, *Le portrait dans l'art des Paléologues*, στο *Art et société à Byzance sous les Paléologues : Actes du Colloque organisé par l'Association internationale des études byzantines à Venise en Septembre 1968*, Venice 1971.

T. Velmans, «Un témoignage sur la société: les images des contemporains », *La peinture murale byzantine à la fin du Moyen Age*, Paris 1977.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ναπολιτάνικη τέχνη (16 ^{ος} – 18 ^{ος} αι.)	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4173	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωση με τη βιβλιογραφία, τις πηγές και τις μεθόδους της ιστορίας της τέχνης ιδιαίτερα αναφορικά με τη μελέτη των καλλιτεχνικών περιόδων της Όρμης και Όψιμης Αναγέννησης και του Μπαρόκ στη Νότια Ιταλία και ειδικά στη Νάπολη.
- Η γνώση της καλλιτεχνικής παραγωγής (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική) μέσα από τη μελέτη των σημαντικότερων έργων των ζωγράφων, γλυπτών και αρχιτεκτόνων (ντόπιων

και ξένων) που έδρασαν στη Νάπολη επί ισπανικής κυριαρχίας και επί Βουρβόνων. Η εξοκείωση με την εικονογραφία και το στυλ, οι συνθήκες δημιουργίας και η ερμηνεία των έργων μέσα στις ιστορικές συνθήκες των παραπάνω περιόδων αποτελούν επίσης στόχους της παράδοσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η Νάπολη και το «ζήτημα του Νότου». Η Νάπολη Από τους Αραγωνέζους στους Καστιλιάνους. και από τους αυστριακούς στους Βουρβόνους και τη Repubblica Partenopea. Η Νάπολη και οι μεσογειακές διαδρομές της τέχνης.
2. Ιστοριογραφικά περί ναπολιτάνικης τέχνης. Πηγές και βιβλιογραφία.
3. Απηχήσεις της Αναγέννησης και του Ουμανισμού στη ναπολιτάνικη ζωγραφική, αρχιτεκτονική και γλυπτική.
4. Οι Ισπανοί αντιβασιλείς και η κουλτούρα της Αντιμεταρρύθμισης. Ο ύστερος μανιερισμός στη Νάπολη.
5. Μπαρόκ ζωγραφική I. Ο Caravaggio και «οι δικοί του». Η ανάδυση μιας τοπικής σχολής.
6. Μπαρόκ ζωγραφική II. Η περίπτωση του Ribera.
7. Μπαρόκ ζωγραφική III. Όψεις του κλασικισμού.

8. Μπαρόκ ζωγραφική IV. Luca Giordano, Salvator Rosa, Francesco Solimena. Η «εξαγωγή» της ναπολιτάνικης ζωγραφικής: Luca Giordano.
9. Μπαρόκ αρχιτεκτονική στη Νάπολη I.
10. Μπαρόκ αρχιτεκτονική στη Νάπολη II.
11. Μπαρόκ γλυπτική I.
12. Μπαρόκ γλυπτική II.
13. Παραγγελιοδότες και συλλέκτες, γηγενείς και ξένοι, στη Νάπολη. Κριτική τέχνης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	Τελική γραπτή εξέταση: αναγνώριση και σχολιασμός εικόνων, σχολιασμός τουλάχιστον μιας πηγής, εκτενής ανάπτυξη κεντρικών ζητημάτων της παράδοσης.	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
--	--

5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bernardo De Dominici, *Vite de' pittori, scultori ed architetti napoletani*, επιμ. Fiorella Sricchia Santoro / Andrea Zezza, δεύτερη έκδοση, 4 τόμοι, Νάπολη, Paparo Edizioni, 2017. [N6921.N2 D72 2017]

Art and architecture in Naples, 1266-1713, επιμ. Cordelia Warr and Janis Elliott, West Sussex, Wiley-Blackwell, 2009 [N6921.N2 A68 2009]

De Cavi, Sabina, *Architecture and royal presence Domenico and Giulio Cesare Fontana in Spanish Naples (1592-1627)*, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars, 2009 [NA1121.N3 D393 2009]

Marshall, Christopher R., *Baroque Naples and the industry of painting the world in the workbench*, New Haven, Yale University Press, 2016 [ND621.N2 M374 2016]

Nature and the arts in early modern Naples, επιμ. Frank Fehrenbach / Joris van Gastel, Βερολίνο – Βοστώνη, De Gruyter, 2020

Painting in Naples, 1606-1705 from Caravaggio to Giordano, επιμέλεια Clovis Whitfield / Jane Martineau, Ουάσινγκτον, National Gallery of Art, 1982 [ND621.N2 P34 1982]

Rinascimento meridionale. Napoli e il vicere Pedro De Toledo (1532-1553), επιμ. Encarnacion Sanchez Garcia, Νάπολη, Tullio Pironti editore, 2016. [DG848.12 .R56 2016]

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 304	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Ιστοριογραφία της ιστορίας της τέχνης</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4174	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωση με τη βιβλιογραφία, τις πηγές και τις μεθόδους της ιστοριογραφίας της τέχνης, ιδιαίτερα σε σχέση με τη μελέτη των καλλιτεχνικών περιόδων της Αναγέννησης, του Μανιερισμού και του Μπαρόκ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο εξετάζονται οι κύριες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις κατά τον 19^ο και, κυρίως, τον 20^ο αιώνα, επί της καλλιτεχνικής παραγωγής της Αναγέννησης, του Μανιερισμού και του Μπαρόκ. Με ιδιαίτερα παραδείγματα ανά περίπτωση, θα εξεταστούν, εντασσόμενα στο πλαίσιο ευρύτερων ιστοριογραφικών τάσεων και αναζητήσεων, κομβικά ζητήματα της ιστοριογραφίας της ιστορίας της τέχνης, όπως: η ιστορία της τέχνης του ρομαντισμού και του κλασικισμού, θετικισμός και ιστορία της τέχνης, η πρακτική των ειδημόνων, οι «επανεκτιμήσεις» και οι «ανακαλύψεις», η Σχολή της Βιέννης, οι μορφολογικές αναζητήσεις, η συμβολή του Ινστιτούτου Warburg, η εφαρμογή της μικροϊστορίας στη μελέτη της ιστορίας της τέχνης, κ.ά.

4.

5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	

Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εβδομαδιαίες παρουσιάσεις εργασιών. Προφορική παρουσίαση τελικής εργασίας και παράδοση γραπτής μορφής της.
--	---

6. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Ιστορία της τέχνης. Η γέννηση μιας νέας επιστήμης από τον 19^ο στον 20^ο αιώνα*, Αθήνα, Άγρα, 2013

Hans Belting κ.ά. (επιμ.), *Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης*, μετάφραση Λία Γυιόκα, Θεσσαλονίκη, Βάνιας, 1995

Udo Kultermann, *The history of art history*, Νέα Υόρκη, Abaris Books, 1993

Lionello Venturi, *History of art criticism*, Νέα Υόρκη, Dutton, 1964

Germain Bazin, *A concise history of art*, Λονδίνο, Thames and Hudson, 1962

Klassiker der Kunstgeschichte, επιμέλεια Ulrich Pfisterer, Μόναχο, C.H.Beck, 2007

Art History and its Methods, επιμέλεια Eric Fernie, Λονδίνο, Phaidon, 1995

Michael Podro, *The Critical Historians of Art*, Νιου Χέιβεν και Λονδίνο, Yale University Press, 1981

Donald Preziosi (ed.), *The art of art history: a critical anthology*, Οξφόρδη, Νέα Υόρκη, Oxford University Press, 1998

Giovanni Romano, *Storie dell'arte*, Ρώμη, Donzelli, 1998
 Ferdinando Bologna, *La coscienza storica dell'arte d'Italia*, Τορίνο, UTET, 1982
 Hans Belting, *The end of the history of art?*, Σικάγο, University of Chicago Press, 1987
 Heinrich Wölfflin, *Βασικές έννοιες της Ιστορίας της Τέχνης* (μετφ. Φ. Κοκαβέσης), Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 1992

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαδίκτυο και ανθρωπιστικές επιστήμες: ιστορική αναδρομή, μέθοδοι αξιολόγησης, διαδικτυακά ερευνητικά εργαλεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-002&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να κάνουν σωστή χρήση του διαδικτύου αξιολογώντας τις ιστοσελίδες με βάση τα κριτήρια-μεθόδους που θα έχουν διδαχτεί κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και της πρακτικής εξάσκησης στο εργαστήριο
- να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ιστοσελίδων που επισκέπτονται
- να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν διαδικτυακά εργαλεία επιστημονικού περιεχομένου που εμπίπτουν στα αντικείμενα της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, όπως είναι online βάσεις δεδομένων βιβλιογραφίας, συλλογών εικόνων, μουσείων κ.ά. (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola, Google Arts and Culture)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Το μάθημα αποτελείται από τρεις ενότητες:

A. Ιστορία του μέσου – Κατηγορίες ιστοσελίδων

B. Μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης

Γ. Γνωριμία με διαδικτυακά εργαλεία της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας

Στην **πρώτη ενότητα** γίνεται μία αναδρομή στην ιστορία του διαδικτύου (Internet) και του παγκόσμιου ιστού (World Wide Web). Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες των ιστοσελίδων που φιλοξενούνται σήμερα στον παγκόσμιο ιστό.

Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης των ιστοσελίδων, δηλ. τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούμε προκειμένου να ελέγχουμε την αξιοπιστία, την ποιότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που ανακαλύπτουμε στο διαδίκτυο.

Τέλος, στην **τρίτη ενότητα** παρουσιάζονται οι διάφορες κατηγορίες ιστοσελίδων/πηγών επιστημονικού περιεχομένου και τα διαδικτυακά εργαλεία που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, όπως είναι:

- επιστημονικά περιοδικά

- διαδικτυακοί κατάλογοι υλικού από συλλογές Μουσείων, Ακαδημαϊκών Τμημάτων, Ερευνητικών Κέντρων, Βιβλιοθηκών κλπ

- ερευνητικά Ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τα επιστημονικά πεδία του Τμήματος

- syllabus/βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων για επιστημονικά περιοδικά (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola κ.ά.), για την αρχαία ελληνική γραμματεία (TLG) κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																																																		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές																																																		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα <table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>																									Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου <table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.																																																		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χρήση εφαρμογών πληροφορικής και διαδικτυακών εργαλείων για την προετοιμασία εργασιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-004&areaid=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να χρησιμοποιούν εφαρμογές πληροφορικής, καθώς και πλατφόρμες/εργαλεία που διατίθενται στο διαδίκτυο με ελεύθερη πρόσβαση και σχετίζονται με την επεξεργασία εικόνας (π.χ. GIMP), τη δημιουργία και επεξεργασία αρχείων pdf κ.ά.
- να βελτιώσουν την ποιότητα των παρουσιάσεων και των τελικών εργασιών που οφείλουν να παραδίδουν στο πλαίσιο των σεμιναριακών υποχρεώσεών τους κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Τμήμα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Οι εφαρμογές που παρουσιάζονται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

- λογισμικό σάρωσης εικόνας-εγγράφου
- κατέβασμα και αποθήκευση αρχείων εικόνας, ήχου, βίντεο από ιστοσελίδες συλλογών, διαδικτυακές βάσεις δεδομένων κλπ
- επεξεργασία εικόνας με χρήση εφαρμογών ελεύθερου λογισμικού [Gimp] και με το Πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων των Windows
- μετατροπή αρχείων διαφόρων τύπων σε αρχείο μορφής pdf και το ανάποδο
- επεξεργασία αρχείων pdf με χρήση διαδικτυακών εργαλείων
- χρήση διαδικτυακών πλατφορμών για τη μεταφορά μεγάλων αρχείων
- χρήση διαδικτυακών εφαρμογών εύρεσης, οργάνωσης, ταξινόμησης βιβλιογραφίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 003	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προχωρημένες δεξιότητες σε εφαρμογές πληροφορικής και χρήση υπολογιστή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-003&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - απόκτηση προχωρημένων γνώσεων και δεξιοτήτων που δίνουν την ευκαιρία για περαιτέρω εξειδικευμένη κατάρτιση σε φοιτητές, /-τριες που δεν έχουν σπουδές στο χώρο της πληροφορικής ή συγγενείς χώρους - απόκτηση σημαντικού συμπληρωματικού εφοδίου για καλύτερη απόδοση στις σπουδές,

τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και στην πιθανή μελλοντική ερευνητική τους πορεία, αλλά και για μια αξιόλογη επαγγελματική σταδιοδρομία σε φορείς τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων εμβάθυνσης στη χρήση των εφαρμογών της Πληροφορικής, με στόχο την αξιοποίηση δυνατοτήτων προχωρημένων εργαλείων ενός υπολογιστή. Αυτά είναι σχετικά με τη χρήση του λειτουργικού συστήματος, των βασικών εφαρμογών γραφείου (επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, παρουσιάσεις) και τη χρήση του Διαδικτύου. Κυρίως όμως γίνεται προσπάθεια να αναπτυχθούν δεξιότητες στην ανάπτυξη και χρήση Βάσεων Δεδομένων, προγραμμάτων επεξεργασία εικόνας, αλλά και νέων υπηρεσιών του διαδικτύου, όπως των πολυμεσικών εφαρμογών. Εργαστήριο Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τριώρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> </table> Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή ή ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας. Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνόμενο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 006	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-006&areaid=core_course-course

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- ολοκληρωμένη και συμπαγής γνώση στις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τις τεχνικές διαχείρισης της Γεωγραφικής Πληροφορίας
- δεξιότητες στη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, για την εφαρμογή των παραπάνω αρχών
- διεπιστημονική εμβάθυνση στη συλλογή, γεωαναφορά, περιγραφή, ερμηνεία και απεικόνιση χωρικών δεδομένων του φυσικού, τεχνικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος
- διεπιστημονική εμβάθυνση στην ανάλυση και το σχεδιασμό του χώρου όπου απαιτείται η σχεδίαση, ανάπτυξη και διαχείριση έργων GIS ή η χρήση λογισμικού και εφαρμογών GIS
- εφαρμογή αποκτημένων γνώσεων στην αρχαιολογία, και συγκεκριμένα: διαχείριση-χαρτογράφηση αρχαιολογικών δεδομένων, συνδυαστική αποτύπωση τοπογραφίας και αρχαιολογικών δεδομένων και θέσεων, καταγραφή και ανάλυση στο χώρο, αποτύπωση ανασκαφικών και ερευνητικών στοιχείων, μοντελοποίηση και πρόβλεψη πιθανών θέσεων, μετακινήσεων και σχέσεων κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εργαστηριακό μάθημα EM-006 «Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD)» έχει ως στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευομένων φοιτητών σε βασικές γνώσεις και πρακτικές γύρω από τις αρχές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και την Σχεδίαση με Χρήση Υπολογιστή, σε συνδυασμό με την πρακτική εμπέδυνση τους στα επιστημονικά αντικείμενα του Τμήματος, με τη χρήση σύγχρονων πληροφοριακών μεθόδων και τεχνολογιών αιχμής σε Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, τόσο στην κατεύθυνση της αρχαιολογίας, όπου υπάρχει ευρύ πεδίο εφαρμογών, όσο και στην κατεύθυνση της ιστορίας.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Βασικός σκοπός του εργαστηριακού μαθήματος είναι να συμβάλλει στην προώθηση και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων φοιτητών σε δύο αρκετά αναπτυσσόμενα ψηφιακά εργαλεία στο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών, δηλ. των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και της σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD), συνδυάζοντας την απαραίτητη βασική θεωρητική γνώση γύρω από την τεχνολογία λειτουργίας τους, με την πρακτική εξάσκηση στη χρήση εξειδικευμένου (ελεύθερου ή εμπορικού) λογισμικού, για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων που σχετίζονται με τα Δεδομένα πληροφορίας και τον γεωγραφικό χώρο.

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τριώρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Το μάθημα συνδυάζει μικρή θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση με τη χρήση κυρίως του ελεύθερου λογισμικού Quantum-GIS (QGIS), αλλά και άλλων περισσότερο διαδεδομένων εμπορικών προγραμμάτων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις θεματικές:

- Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών
- Δημιουργία Γεωχωρικών δεδομένων
- Γεωγραφικές βάσεις Γεωχωρικών δεδομένων
- Διαχείριση γεωχωρικών δεδομένων
- Χωρική ανάλυση
- Χαρτογραφία και ΓΣΠ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	

Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>																					Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή ή ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας. Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.																					

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--